ป อาคาร

สำนักงานเทศบาลเมืองบุรีรัมย์
เลขรับ 11269
วันที่ 16 พ.ย. 2561
เวลา 12.๔๐

ที่ บร ๐๐๓๓(๒)/ว. ๑๕๖๒

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์
๙๗/๗ ถนนอินจันทร์ธรรงค์ บร ๓๑๐๐๐

งานป้องกันฯ สำนักปลัดเทศบาล
เลขที่ 3761
วันที่ 13 พ.ย. 61
เวลา .....น.

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอแจ้งเตือนโรงงานให้ระมัดระวังเหตุอัคคีภัยและอุบัติภัยจากการประกอบกิจการโรงงานในช่วงฤดูแล้ง

เรียน ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ จำนวน ๔๑๐ ราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารเผยแพร่ข้อปฏิบัติในการป้องกันอัคคีภัยในโรงงานช่วงฤดูแล้ง จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปัจจุบัน เริ่มเข้าสู่ช่วงฤดูหนาว ทำให้เกิดสภาพอากาศที่แห้ง ซึ่งอาจก่อให้เกิดเหตุภาวะฉุกเฉินและเหตุอัคคีภัยได้ง่าย ประกอบกับเป็นช่วงเทศกาลเฉลิมฉลองต่างๆ ซึ่งจากสถิติพบว่าในช่วงเวลาดังกล่าวจะเกิดเหตุเพลิงไหม้และอุบัติเหตุจากการทำงานมาก โดยสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการเร่งทำการผลิตก่อนช่วงเทศกาลหรือขาดการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องจักร รวมทั้งขาดความเชี่ยวชาญหรือความรู้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ของผู้ประกอบการและชุมชนที่อยู่ในบริเวณโดยรอบ

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ จึงขอแจ้งเตือนให้ท่านใช้ความระมัดระวังในการประกอบกิจการโรงงาน เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเหตุภาวะฉุกเฉินจากการประกอบกิจการโรงงาน ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ สำนักงานฯ ขอส่งเอกสารเผยแพร่ข้อปฏิบัติในการป้องกันอัคคีภัยในโรงงานช่วงฤดูแล้ง เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป และท่านสามารถสืบค้นข้อมูลแนวทางปฏิบัติต่างๆ ได้ที่เว็บไซต์ http://www.diw.go.th/

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรุณี อินยาพงษ์)
หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม รักษาราชการแทน
อุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์

เรียน หัวหน้างานป้องกันฯ
-เพื่อโปรดทราบ
-กลุ่มส่งเสริมฯ แจ้งเตือน ๆ ให้ระมัดระวังในการประกอบกิจการ เนื่องจากเกิดจากอากาศที่แห้ง

(นางวัชราภรณ์ ศิริรัตน)
ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ

กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม
โทร. ๐-๔๔๖๑-๒๙๓๔
โทรสาร ๐-๔๔๖๑-๗๑๘๒
E-mail: moi_buriram@industry.go.th

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL WORKS

ข้อปฏิบัติในการป้องกันอัคคีภัยในโรงงานช่วงฤดูแล้ง

ในช่วงฤดูแล้งนี้ ที่เป็นช่วงที่อาจเกิดอัคคีภัยได้ง่าย ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานใส่ใจ ระมัดระวัง ตรวจสอบ ตรวจตรา อุปกรณ์เครื่องจักรให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย ตลอดจนกิจกรรมภายในโรงงานที่ทำให้เกิดไฟ เช่น การเชื่อม การตัดเจียร การเผา และการใช้ความร้อนต้องมีการระมัดระวัง มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวมถึงการให้ความสำคัญอย่างยิ่งการจัดเก็บจัดวางวัสดุ สิ่งของ วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ที่สามารถติดไฟได้ง่าย ที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการติดไฟ กล่าวคือไฟเกิดขึ้นจากองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ เชื้อเพลิง ความร้อน และอากาศ ซึ่งในฤดูแล้งนี้อากาศจะแห้งเอื้อให้เกิดอัคคีภัยง่ายขึ้นจากทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยเฉพาะเชื้อเพลิงที่เป็นส่วนสำคัญก็มักจะแห้งและติดไฟง่าย โดยเฉพาะโรงงานที่มีการเก็บ การผลิตและใช้วัตถุดิบ หรือวัสดุที่ติดไฟได้ง่ายต้องมีความระมัดระวังมากเป็นพิเศษ โดยให้จัดเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยหรือพนักงานระดับหัวหน้างานดำเนินการตรวจสอบตามข้อปฏิบัติ ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบไฟฟ้า

๑.๑ ต้องตรวจสอบ บำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้า และสายไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานอย่างปลอดภัยเป็นประจำ หากพบว่าชำรุด หลุดหลวม แตกร้าว ฉีกขาด หรือผุกร่อน ให้ดำเนินการซ่อมแซม หรือเปลี่ยนใหม่ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้โดยทันที ดังนี้

(๑) **หลอดไฟ** ตรวจสภาพหลอดไฟและขั้วหลอดว่ากะพริบหรือไม่ ขั้วหลอดดำหรือสว่างไม่เต็มหลอดหรือไม่ และมีเสียงดังจากบัลลาสต์หรือไม่ รวมถึงการ**ยึดในส่วนของขาหลอดต้อง**ยึดอย่างแน่นหนา เพราะหากไม่แน่น หลุดหลวมจะทำให้เกิดการอาร์ค (arcs) หรือสปาร์ค (sparks) ทำให้เกิดความร้อนทั้งนี้หากตรวจพบให้ดำเนินการแก้ไขโดยทันที

หลอดกลม (Incandescent lamp) หรือ**หลอดไส้** โดยให้กระแสไฟไหลผ่านขดลวดที่มีความต้านทานสูง ซึ่งทำให้เกิดความร้อนสูงมาก ซึ่งหากสัมผัสกับสิ่งของที่ติดไฟได้นาน ๆ อาจทำให้เกิดการลุกไหม้ขึ้นได้ เช่น หลอดไฟสัมผัสกระดาษ ผ้า เส้นใย หรือปุยนุ่น เป็นต้น

(๒) **มอเตอร์ไฟฟ้า** (Electric Motors) ต้องตรวจสอบและทำความสะอาดไม่ให้มีการสะสมของฝุ่นหรือเส้นใย ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ทำให้เกิดการลัดวงจร รวมถึงตรวจสอบการชำรุดหรือเสื่อมสภาพของสารที่เป็นฉนวนเคลือบขดลวดที่เป็นสารทนความร้อนสูง หรือสารหล่อลื่นและสิ่งสกปรกต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดแรงเสียดทานที่ลูกปืนมากเกินไป ซึ่งทำให้เกิดความร้อนสูงขึ้นในมอเตอร์ จนทำให้เกิดเพลิงลุกไหม้ได้

(๓) **พัดลม** ต้องตรวจสอบและทำความสะอาดไม่ให้มีการสะสมของฝุ่นเป็นประจำ ซึ่งสาเหตุก็เช่นเดียวกับมอเตอร์ ที่อาจทำให้เกิดความร้อนสูงลุกติดฝาครอบที่เป็นพลาสติกและลุกลามไปยังเชื้อเพลิงอื่นได้

(๔) **ปลั๊ก สวิตช์ เบรกเกอร์ และคัทเอาต์** ต้องติดตั้งในกล่อง มีฝาครอบมิดชิด ไม่มีรอยแตกร้าว และไม่มีรอยไหม้ การต่อสายต้องแน่นหนา

(๕) **ฟิวส์** (Fuses) ทำด้วยตะกั่วผสมดีบุก มีจุดหลอมเหลวประมาณ ๑๕๕ องศาเซลเซียส ซึ่งเมื่อฟิวส์ขาดต้องรีบตรวจหาสาเหตุก่อนที่จะมีการเปลี่ยนฟิวส์ใหม่ และขนาดของฟิวส์ต้องเลือกให้เหมาะสมกับปริมาณกระแสที่ใช้

(๖) **สายไฟ** ฉนวนหุ้มสายไฟต้องมีสภาพที่ไม่ฉีกขาดหรือชำรุด โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใกล้เปลวไฟ อุณหภูมิสูง หรือเก็บสารที่ติดไฟได้ง่าย หรือเสี่ยงต่อการทำให้ฉนวนฉีกขาด ควรร้อยสายไฟไว้ในท่อโลหะ

๑.๒ ต้องติดตั้งสายดินของเครื่องจักร และตู้ไฟฟ้าให้ครบถ้วนและถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑.๓ ควรดูแลรักษาความสะอาดภายในตู้ หรือแผงควบคุมสวิตช์ปิด-เปิดวงจรไฟฟ้าให้สะอาด เป็นระเบียบไม่รกรุงรัง ปราศจากคราบน้ำมัน ฝุ่น หรือเส้นใยทุกชนิดที่อาจจะเป็นเชื้อเพลิงได้

๑.๔ ควรปลดสวิตช์วงจรไฟฟ้าออกทุกครั้ง หลังการเลิกใช้งานเป็นเวลานานๆ

๑.๕ ควรตรวจสอบการยึดแน่นของหมุดเกลียวซึ่งใช้ยึด หรือใช้ต่อทางไฟฟ้ากับสายไฟฟ้าให้แน่นและมั่นคง อย่าให้หลุดหลวม เพื่อป้องกันการอาร์คของกระแสไฟฟ้า และทำให้เกิดจุดสัมผัสที่มีความร้อนสูง

๑.๖ มอเตอร์ไฟฟ้า หรืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด ไม่ควรใช้งานเกินกำลังงานไฟฟ้าจากที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ฉนวนและอุปกรณ์เสื่อมสภาพได้เร็ว และทำให้เกิดการลัดวงจรไฟฟ้าได้ง่าย

๑.๗ การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีการเคลื่อนย้ายไปมาได้ ต้องใช้ความระมัดระวัง และต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันสายไฟฟ้าที่อาจถูกกระทบกระแทก หรือถูกกดทับจากยานพาหนะ อาจทำให้เกิดไฟฟ้าลัดวงจร เป็นอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงานได้

๑.๘ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบสายดิน (Grounding) ที่เครื่องจักร และอุปกรณ์อยู่เสมอ เช่น เครื่องปั่น เครื่องกวน มอเตอร์ทุกตัว ตลอดจนภาชนะถ่ายเทสารไวไฟ เป็นต้น เพื่อป้องกันการรั่วไหลของกระแสไฟฟ้า หรือประกายไฟอันเนื่องจากการเกิดไฟฟ้าสถิต

๑.๙ อุปกรณ์ไฟฟ้า ในบริเวณที่ใช้หรือจัดเก็บสารไวไฟ เช่น ไอระเหยของน้ำมันเชื้อเพลิง ทินเนอร์ หรือก๊าซไวไฟ รวมทั้งบริเวณที่มีฝุ่นละอองของเส้นใย ฝ้าย จะต้องมีการป้องกันมิให้ประกายไฟจากการอาร์ค หรือ สปาร์ค ออกมาถูกกับเชื้อเพลิงข้างนอก ทำให้ลุกไหม้ขึ้นได้

๒. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเชื่อมโลหะ

๒.๑ การก่อสร้าง ต่อเติม หรือซ่อมแซม อาคารหรือเครื่องจักร และการปฏิบัติงานที่มีการเชื่อมตัด หรือเจียรชิ้นงาน หากมีการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดประกายไฟหรือสะเก็ดไฟ จะต้องมีวัสดุหรืออุปกรณ์ทนไฟเพื่อควบคุม ป้องกัน ปิดกั้นสะเก็ดไฟประกายไฟ มิให้กระเด็นไปถูกวัสดุที่ติดไฟง่าย ซึ่งจะทำให้เกิดการลุกไหม้ได้ และควรจะมีผู้รับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด หรือมีระบบการอนุญาตให้ปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดประกายไฟ (Work Permit)

๒.๒ อุปกรณ์การเชื่อม สายไฟ และข้อต่อที่หลวมหรือชำรุด ต้องทำการแก้ไขให้อยู่ในสภาพปลอดภัย พร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ

๒.๓ ตรวจสอบการรั่วไหลของข้อต่อ และวาล์วเป็นประจำ ถ้าพบว่ามีการไหลของแก๊สจากถังแก๊สให้หยุดการทำงานที่ใช้ไฟในบริเวณนั้นทันที และรีบป้องกัน และแก้ไขโดยเร็ว

๒.๔ การเชื่อมต้องระวังเปลวไฟ สะเก็ดไฟ ที่จะถูกลมพัดปลิวไปตกอยู่ในบริเวณที่มีสารไวไฟหรือวัตถุติดไฟง่าย หรือเป็นอันตรายต่อพนักงานข้างเคียง

๓. การปฏิบัติงานอื่นๆ

๓.๑ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศ และการถ่ายเทไม่ให้มีการสะสมของไอระเหยของสารไวไฟ จะช่วยลดความเสี่ยงการเกิดเพลิงไหม้ได้

๓.๒ ต้องจัดทำป้ายห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณ “อันตรายจากสารไวไฟหรือวัตถุระเบิด” ที่เห็นได้ชัดเจนและควรจัดหาสถานที่สำหรับสูบบุหรี่พร้อมอุปกรณ์ดับไฟบุหรี่โดยเฉพาะ ให้เพียงพอเหมาะสมและต้องอยู่ห่างจากสารไวไฟ

๓.๓ ห้ามทำให้เกิดความร้อน หรือประกายไฟในบริเวณที่มีการเก็บ หรือใช้สารไวไฟโดยเด็ดขาด

๓.๔ ควรกำจัด ตัดหรือถอนหญ้าแห้ง หรือ สิ่งที่อาจก่อให้เกิดการติดไฟได้ในบริเวณรอบโรงงาน เพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้จากภายนอก รวมถึงการตรวจสอบ และจัดระเบียบการกองวัสดุต่างๆ ที่ติดไฟได้ภายนอกตัวอาคารโรงงาน

ด้วยความปรารถนาดีจาก
สำนักเทคโนโลยีความปลอดภัย กรมโรงงานอุตสาหกรรม
โทรศัพท์ 02-202-4215-6 โทรสาร 02-354-3392